

Anul XXIV
12
(1986)
Sâmbătă
21 martie
1981
8 pagini
1 leu

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor
din Republica Socialistă România

Izvorul veșnic viu

Realitatea ca medietate și curaj, realitatea ca teritoriu al conștiinței în deplină afirmare și transformare de sine, în continua perfecționare, realitatea ca generic, ca laborator al ideilor și al creației, realitatea deși în prim plan al cunoașterii și al acțiunii permanente, ordonatoare, o evidențiază, din propriul său unghi și din propria sa perspectivă poate lăsa și neobișnute aripi, nebanale spații de zbor, momente de vîrf ale reflecției și aspirației umane, acele înfundabile experiențe de fapt prin care oamenii intră în contact cu problematica însăși a creației și a definiției, pot deține într-adevăr destinul de eroi literari, de personaje literare.

Abordând problemele construcției socialiste a societății, partidul a abordat deosebi și pe acelea ale creației, atât prin prisma cauzalității și scopului lor, cât și prin aceea a specificității acestui domeniu. Deloc colateral și deloc definitiv dacă ar fi să stabilim o ierarhie a mișcărilor valorilor în societate, o constantă programatică, pe care ne-o reamintim și cu acest prilej cînd ne pregătim să aniversăm șase decenii de la fundarea partidului nostru comunist, este aceea a marelui rol care se acordă creației, funcțiilor sale sociale care nu se suprapun și nici nu se exclud estetic, ei dimplează o conțin și o motivație ideologică. O sursă de inspirație și o largă, firească deschidere se subînțeleg dacă urmărim de-a lungul timpului însăși viziunea despre artă, concepția în cel mai înalt grad umanistă. Înțelegem se pun problemele creației, în consonanță cu însăși deschiderea în plan social a muncii și vieții, a libertății înseși a țării, trăind azi la al-

Lucaefărul

Această țară

Această țară este doar a noastră. Nu-i întinzi zăvonea ei din zori, cea liberă, elastică și castă cum ne-a lăsat-o vechi stăpînituri. Din orice loc cerșiți mîreașă, din orice loc cerșiți mîreașă, ea e imaculată și mîreașă ce v-a uitat. Vinduți fără teme. Cui să-i fi dat împunerea-i sfînt și crîmul ei și trupu ei născînd? Noi am rămas aici. Aici descîntî în orice bulgăr dor de pămînt. Eu dac-am fost plecat o săptămînă blind ardelean și ins nepolitî simțeam cum pier de dorul de-o fîntîna cu cumpănă ce ține cerul tot. Căci numai cumpăna de mult străveche ne ține pe pămîntul ideal. Cînd sint plecat, simt brazii în ureche și Someșul cum curge în Ardeal. Dar voi? Vai vouă, celor care încă visiți fîntîna clară și adîncă.

Mircea Micu

FILE DE ISTORIE MUNCITOREASCĂ FILE DE EPAPEE REVOLUȚIONARĂ

Omeneasca putere de a începe mereu

I l aud cum vin de departe, de foarte departe, din volburile istoriei. Aud pașii lor grei, apăsați, lovind pămîntul, înfîindu-se în pămînt, fiecare pas al lor pe pămînt e o bornă, pasi de bărbat volnîri făcînd să durie podușea lumii. Frațele meu mai mare a căzut prizonier la '916, în luptele de la Sibiu, pentru eliberarea și apărarea Transilvaniei, tata a descărcat proiectile la Galați și Barboși pentru marele Război de Independență, bunicul s-a bătut cu oștile otomane la Plevea, iar mai departe în adîncime nu mai știu mare lucru. Ce se poate povesti despre niște clăcași trecuți prin veac, ce se poate spune despre niște oameni ai pămîntului care au trecut odată cu pămîntul, istoria pămîntului e istoria lor, istoria lor e totuna cu cea a pămîntului. Zona Tîrgului de Bujor a fost țara de jos a Moldovei. Ce pot să spun mai mult decît atât. Istocia unui om, a unei familii, a unui popor nu poate fi alături de istoria patriei sale, de pămîntul pe care se călătorește prin vreme... Picioroarele unui om coboară și urcă niște trepte. Trepte ce se aseamănă cu niște bănci pe un stadion simplu, dar totodată par a fi

și niște trepte obișnuite. Se văd doar bocancii, niște încălțări vechi, scorojite, cu tălpile căscate cerînd de mîcare, apoi, mai sus de ei, filifile pantalonilor unei salopete largi, decolorate. Cîteva clipe mai tîrziu pașii devin crispați, grăbiți, minai de ceva. În continuarea operatorul, urmîndu-și cu încăpăținare ideea, a filmat tot picioroarele acelea pe care, mi se pare, le-am mai văzut eu undeva. Bocancii, sint acum pe traseele unei căi ferate. Clatina, cu trecerea lor, firele de trosoc ce se lipeșc anevoie dintre pietre coluroase. Bocancii albaștri, calca acum un beton murdar de ulei, bocănesc tot mai adînc pe un caldarîm și-n cele din urmă se pierd pe prundișul unei străduțe vechi de munte... E un moment de întunecare deplin, ecranul se face una cu sala de proiectie: încă, acum apărut un bărbat aproape bătrîn, cu mustața tînsă scurt, aproape milităresc, cu un basc așezat cumva într-o parte pentru a tăia o nedorită simetrie, cu o geacă de fîș la gulerul căreia răsare o cravată sobră, și ea puțin deranjată, o cămașă albă cu dungi, o față bine rasă, parcă

Eugen Mihăescu

Continuare în pag. a 7-a

Sărutul

D.R. POPESCU

S ă ne reamintim din scrisul lui Rebreanu clipele cînd un țărân ardelean miră cu sau fără candoare de acest gest, alții zic că e teatral și e o invenție a autorului născădun și nu este izvorit din temelnicia eroului etc. Să nu facă ingenușchiera lui Ion în fata pămîntului corp comun cu soliditatea sa structurală? Nu încep într-o leacă două săbii? Încap și mai multe. Ce-ar fi pînă una alta un portret literar? Fixarea în imagini, sau într-o singură imagine, sau într-un singur cuvînt a unui individ, zis personal, a unei epoci, a vîntului, a nemiscării muntelui etc. Se mai poate vorbi de portretul unui sentiment, de portretul unei idei etc. Să fi fost Rebreanu un neștiutor între aceste fiecări așa-zis teoretice, el care era un geometru imbatibil al acțiunilor și al ideilor puse în joc? Să fi descris el doar un gest spectaculos și insolit și să nu fi știut prea multe despre această urîșă memorie vie a pămîntului care este țărânul? Nă îndoiți pînă la plensirea cartilajilor ce ne ține vertebrile. „Sărutul” lui Ion este de fapt discurs țărânului ardelean al acelu timp, ideologia sa. Este ceva primar, bocănic? Haida de l Hamlet jură pe sabie: ea va împărți și despartii apele, ea va lega apele, sabie e semnul nobilei prînțare, a dreptății și a adevărului nefărmit. Ion jură pe glie, sărutînd cum se știe pămîntul, Richard al III-lea, cocosatul, schiopul, infirmul, moare între săbii; sufletul său cocosat și schiop, infirm și întunecat, omnia fidelă a exteriorului său poartă a murit între săbii. Concordanța dintre psihic și fizic ar putea părea perfectă și în același timp didactică, și deci simplistă — dacă Marele Englez s-ar fi oprit aici: dar nu s-a oprit, monstrul e plin uneori de candoare, fiindcă oricîtă boză ar fi în deșta lui de-a cotropi și învîrta în reie pe lady Anne, există și un flux de energie sublimă în această survolare a unei inimi și-a unui trup, există o subțacută și abisală chiar tandrete... Lucru firec, dacă ne gîndim că orice tiranie e oboitoare pînă în urmă și pentru fiinta de carne și sînge a celui țărânului. Un dictator ca Hitler n-avea momente de caui-

Continuare în pag. a 6-a

CĂRȚILE ANULUI 1980

Versiuni și parafraze românești

R omanele proeminente ale prozei din ultimii zece ani, trecute de critică la capitolul „roman politic”, au de regulă ca trăsătură de unire tentativă de a realiza din unghiuri și cu mijloace artistice diferite imaginea anilor cincizeci. Scriitorii au botizat această perioadă cu numele de „obscurant decenii” și titlatura de „decenii de orice aie considerabil”, este îndreptățit din punctul de vedere al scriitorului. Pentru majoritatea prozatorilor români importanții perioada este punctul de plecare al unor semne de întrebare, al unor meditații, al revenirii obsesive în aspecte vîietii și politice din acei ani. Întrebarea ca fapt de retorică revine în paginile acestor romane cu o frecvență impresionantă. Una din ultimele cărți care se alinază șirului de romane despre care vorbim este *Pumnul* și palma de Dumitru Popescu, unde locurile pe care-l ocupă deosebiri este impresionant. Despre funcția și rolul întrebărilor în romanul obscurantului decenii s-ar putea scrie fructuoase comentarii.

Eclipsa de soare, nuela lui Ion Lăncrănjan, introduce în scenă un „chiabur” care nu este încă un personaj pozitiv, dar ne face să ne îndoim de vigoarea fostelor clasificări ale acestei categorii politice și literare. Calculele personaje ale nulevei, inginerul agronom și președintele C.A.P., se sustrag și ele reprezentărilor cano-

M. Ungheanu

Continuare în pag. a 2-a

CRONICA EDIȚIILOR

Scrisori către Ioan Bianu (I)

1. Pentru generațiile mai tînere de literați și iubitori de cultură numele lui Ioan Bianu este aproape necunoscut. Din opera lui după stîlnia noastră, nu s-a rededitat nimic în ultimele decenii. Nu este, de altfel, singurul în această situație. Dar dacă despre unii din marii premergători ai spiritualității noastre s-au scris nenumărate studii și s-au elaborat monografiile nouă, în vreme ce opera lor a fost pusă în evidență numai parțial, citiți și priviți pe Ioan Bianu nu s-a făcut nici una, nici alta. (Citeva articole răslede, prin revistele de specialitate, cu tot meritul lor, n-au reușit să impună opiniei publice, mai bine zis, să respundă, numele acestui mare cîltor și organizator al culturii române moderne). Ioan Bianu este o spiritualitate prin excelență pretabilă la un studiu monografic. „Biografia” lui spirituală, îndrîjita și necontenită lui lucrare în folosul organizării

culturii românești, multiplele relații culturale pe care le-a avut cu sute de personalități românești și străine din care inducem, dincolo de un cultural, și un polilitic, de desăvîrșită consecvență și implicare în destinul națiunii, austeritatea morală a omului și tonul deferent al cetățeanului care dincolo de orice rică a momentului privea cu ochi limpezi cauza națională, acestea și încă multe alte merite ne hotărîsc să cerem reintegrarea lui în familia, nu chiar restrînsă, cum mai cred unii, a spiritelor noastre tutelare. Un articol de dicționar este prin definiție laconic și pe cit posibil la obiect. Așa că nu aducem nici o vîna Mielul Dicționar enciclopedic (care, măcar din cînd în cînd ani, ar trebui re-

Gheorghe Suciu

Continuare în pag. a 7-a

REFLEX

Amintire de echinox

O amintire caldă, fărîșită de echinox: de fiecare dată, la inaugurarea calen darului noptilor egale, o mîna de oameni își da înîlnire în cea mai încălzitoare sală de festivități pe atunci, o hală de fapt, situată undeva în extremitatea estică a orașului care nu depășea staturul de raion. Erau zeci și zeci de firme uminoase, mari, mai mari decît clădirile pe care se fixau. Văduri lungi comerciale tăiau de-a dreptul orașul și-l adunau în fiecare zi de țîrg. Joia și duminica mai cu seamă, în cei mai suverani și mai dătoare loc de margine al său. Plata Obor cum i se spunea, ca o relică în binecunoscutul stil grandoman și provincial al fiecărui oraș sau orașel de provincie, gelos și imitativ tot-

odată față de rețelele arhitectonice și oponimice ale Capitalei. Buzăul nici nu voia parcă altceva. Ceea ce-i înviora și-i făcea afîntudinea să crească era numărul imens de elevi pe care-i adaptea, în școli de toate categoriile și pentru toate profesiile, un număr care, trei sferturi din an, depășea cu mult însăși populația locală. Vacanțele îl zoleau pur și simplu și-l lăsa adormit, toropit leneș spre muntii și cîmpie. Pentru ca toamnele să-i însușie

A. I. Zăinescu

Continuare în pag. a 6-a

Sculpturi de Gheorghe Ilescu Căinești

VISUL LIVEZILOR ÎNFLORITE

a cum vreun an a venit la mine un prieten din adolescență, ar fi de prisos să spun că m-am bucurat a spiritelor noastre tutelare. Un articol de dicționar este prin definiție laconic și pe cit posibil la obiect. Așa că nu aducem nici o vîna Mielul Dicționar enciclopedic (care, măcar din cînd în cînd ani, ar trebui re-

Dumitru M. Ion

Continuare în pag. a 6-a

ATITUDINI

Critica sistemică

d upă „exploziile” noului roman și ale noii critici, literatura și demersul interpretativ au intrat, se pare, în zone mai lăcșoase. Evident, constința artistică și cea valorizantă se dezvoltă și se diversifică pînă la procesul parcurînd acum o fază de fundamentări opționale și teoretice, de elaborare a unor poezii cit mai temeinic articulate care să conțină în principii raționalizatoare, oricît de relativitate, „capriciile” specificității actului de creație. În asemenea răsămînturi favorabile, ca și în cele de aproape teroiste răsturnări estetice, critica literară, alături de celelalte discipline exegetice, a primit ajutoare nu o dată substanțiale din partea științelor exacte. Investigarea pozitivității, structuralistă sau, de dată mai recentă, cea sistemică, spre exemplu.

Formulată de reputatul hispanist P. A. Georgesu și experimentată cu rezultate vrednice de interes în sistematizarea romanului latino-american, cercetarea sistemică are drept surse declarate, conceptuale și metodologice, teoria sistemelor matematice și structuralismul genetic; fîrește, modificate ori nu prin adăugiri sau reducții în funcție de trăsăturile diferențiale proprii noului domeniu umanistic. Avansînd prezențarea spre simplitatea limbajului matematic, lapidar și precis, angherajul sistemic propune considerarea fenomenului literar din perspectiva celor trei elemente constitutive: intrate (input), corp sau sistem modelator și iesire (output); diferent de nivelul amplitudinii operă, scriitor, curent, epocă, literatură națională ori universală. Intrarea se alcătuește din materia supusă remodelării, din multitudinea nelimitată a situațiilor existențiale care solicită sensibilitatea scriitorului într-un cuvînt, realitatea de facto.

Demontarea, selecția și recomponerea ei în rețetele ficțiunii creatoare reprezintă operații care se săvîrșesc înăuntrul sistemului într-un tensionat proces de opțiune și respingere dialectică; proces condiționat de natura componentelor și la relațiilor statornicite între ele. Lentila miraculoasă care primește socul stimulator al universului exterior, reconfigurîndu-l conform parametrilor proprii, se constituie, la rîndul ei, într-o serie de factori mediatori, precum temperamental artistic și structura talentului, conștiința empirică și cea subiectivă, conceptele ideologice-estetice etc. Factori interdependenți, cu însemnătate și contribuții variabile în actual transformator, care conduc convergent și integrator spre individualitatea creatoare. Ultima componentă este dată de opera finită, realitate autonomă și exemplară, care încifrează în ea valori estetice și formative. Pentru funcționarea

Stan Velea

Continuare în pag. a 6-a

ESEU

Fantasticul, dimensiune a „prozei scurte” românești (VI)

C omparația dintre Făt-Frumos din lacrimă și Sărmanul Dionis, în ceea ce privește tehnica fantasticului cu înțelegerea sa a conexiunilor ce decurg de aici în planul viziunii narative, al problematicii, al tipologiei personajelor etc. se dovedește deosebit de fertilă. În esență, este de remarcat trecerea de la „povestea” în vis bizuită pe resorturile oferite de fabulosul magic mitic-folcloric la aceeași „povestea” în vis, declanșată și susținută de ceea ce s-ar putea numi un sistem magic-oculit revelator prin complexitatea lui savant-doctrinară nedismulată și, nu mai puțin, prin coerența figurilor narative ce rezultă de aici, Marea nulevei eminesciană, estetică, fascinează prin acuitatea intelectual-existențială a confluenței dintre motivația teoretică și motivația practică a fantasticului. Neabătut, „povestea” în vis a scrierii înaintează impulsivă și cînd

Nicolae Ciobanu

Continuare în pag. a 7-a

ÎN ACEST NUMĂR: • Contemporanii noștri: • Trei poezi despre „ELEGII POLITICE” de Ion Gheorghe • Cezar Iănescu • Adrian Păunescu • Gheorghe Pîluc • Poeme de Nichita Stănescu

TREI POETI DESPRE:
«ELEGII POLITICE»

ION GHEORGHE

ELEGII POLITICE

O sărbătoare,
o înviere

Am citit pe nerăsuflă cartea lui Ion Gheorghe „Elegii politice”. Precizie ca am citit această carte la scurte perioade după apariția propriilor mele cărți „Manifest pentru sănătatea pămintului” și „Lubiți-vă pe tunuri”. Și, oricât mi-ar fi de dragi cărțile mele, nu pot să nu scriu aceste rânduri în care încerc să sărbătoresc pe marele nostru contemporan, pe poetul remarcabil al clasei țărănești și al conștiinței ei, pe acest alt Marin Preda al adevărului dramatic cu privire la satul românesc, care este Ion Gheorghe. Ceea ce se reprezintă lui Ion Gheorghe e o prostie: că nu scrie simplu, că nu scrie versuri memorabile, că nu șlefuieste perlele și alte asemenea observații de rutină. El vor un Ion Gheorghe sistematizat, întocmai cum ei nu și închipuie specificul satului românesc care și include un tip de sistematizare, obișnuit să scape privirii imediate. În orice caz, este acea sistematizare care nu va pune niciodată grajdul spre uliță. Este acea sistematizare care nu va așeza odăia bună o omului în beci și podul în closet. Sistematizarea pe care i-o cer unii exegeți lui Ion Gheorghe este încercarea lor de a aduce la același numitor — eventual bun, de ce să n-o recunoaștem — valoarea poeziei contemporane. Eu ne le reprezesez acestor critici o eroare axiologică. Le reprezesez o eroare morală. De fapt, eroarea nu poate fi decât morală. Ziceam că trebuie să-l judecăm pe Ion Gheorghe cu măsura lui și cu măsura marii poezii. Și din acest punct de vedere întreaga poezie a lui Ion Gheorghe este memorabilă, nu versuri din ea. **Elegiile politice** ale lui Ion Gheorghe, adăugate celorlalte cărți deosebite ale acestor ani, marchează, după opinia mea, cea mai ridicată și chetă a poeziei române din toatele acestea. Cred că niciodată n-au trăit împreună, într-un același spațiu cultural —

chiar dacă acest spațiu nu le-a fost totdeauna prielnic — atâtea valori cite sint azi. Cartea lui Ion Gheorghe este o carte memorabilă în ansamblul ei. Sigur că sint de citit poeme care vor face epocă în cultura română. Sigur că ne vor urmări multă vreme versurile sale pe care atât de greu și le-a publicat: „Bărbătește și-ou plătii țărani / Cotele de lapte, de griu și de carne”. Sigur că Ion Gheorghe, ca și atîția dintre noi, este insuportabil, sigur că nu el va trece sub tăcere, alții îl vor minimaliza, dar un eveniment ireversibil s-a produs: una din cele mai puternice cărți de poezie ale literaturii române a apărut. Ea este **Elegii politice** și aparține marii literaturii noastre poetice. Am scris despre Marin Preda, la moartea lui, că odată cu el mai moare o dată clasa țărănească. Realitatea mă face să revin cu o adăugire: cu Ion Gheorghe mai înviază o dată țăranaul român.

Adrian Păunescu

Elegiile optimiste

Ion Gheorghe ne-a obișnuit încă de multă vreme, de la o apariție la alta, cu surprinzătoare schimbări tematice și de ton, rămîind totuși mereu același poet vizionar. Elegiile politice, pe care ni le-a dăruit de curând, ar fi putut avea drept motto începutul unei poezii prezente la pagina 151: „Mai tari decît noi sint mașinile. / Mai tare ca mașinile-timpul — / Iar oamenii sint de-o tristete optimistă”, pentru că tocmai și îndosebi aceste versuri ni se par a veghea cu putere emblematică asupra celui mai mare număr dintre poemele cărții. Am scris: „ni se par a veghea”, pentru că spiritul demn și liber al poetului în propria sa creație, nu credem să se fi împicat vreodată cu un anumit tip de reducționism la care poezia sa a fost supusă de către unii critici care, în loc măcar să-i constate generos zborul, i-au diminuat sistematic meritul și efortul. În loc să vadă în limita sa o continuitate firească, de largă deschidere a tradiției, cu cantonați-o sub un orizont „lipit de estetici”. Există oare factori de poezie cit de cit avizari care să creadă că la baza atîtor și atîtor poeme (considerate chiar și de acei critici) antologice ale lui Ion Gheorghe ar sta o estetică rudimentară sau chiar o lipsă de estetică? Să nu se fi observat că acest mare poet care nu vrea nici să epateze, nici să lingusească, exprimă un crez adinc al ființei sale, atunci cînd scrie: „Arta poetică se deprinde să fie uilată. / Poezia este întotdeauna altelea / Decît se învață a fi îndobîzite — / Poezia-i ca istoria. Istoria-i ca poezia. / Nu există model de urmat”. La tot afirmativ al poetului putem adăuga un citat-sinteză, coordonat într-adevăr diferite de ale acelor „luna critici” — dacă ținem cont de faptul că poezia este un act și ei îl întîmpină pe unii scriitori importanți de azi; în viziunea lui Ion Gheorghe: „Poetul este ochiul însuși, ancestral, / Cejosul, răcitul, animalic — / Ochi din ceață al naftului / Ce vede el nu-i o părere, / El prevede — adică zărește / Cu mii de ani înainte / Și plînge viitorul / Dinapre trecut”. Dureea, tîngirea dinamică și largă, aruncarea răspunderii pentru amurgul civilizației țărănești în însăși fața destinului și însușirea de către poet a sorții acelei lumi ca pe propria-i soartă, potențată duritate expresivă, detaliu cu accente vaticinare. Opoziția simplă sau simplistă dintre un sfîrșit de viață arhaică și dezvoltarea unei civilizații urbane ține mai mult de interpretarea cu care Ion Gheorghe a fost grațios vizionar, poet al poeziei sau de ideologia poetului. Dar ce sint mai simile și vehiculele de tot felul pentru autorul Elegiilor politice: „Sint și ele — o formă a luminii / Pe pămînt? A luminii filtrate / Prin burtele creierului tehnologic? / Eu cred că sint un geș al lumii / Și aș vrea să scriu nu greșeset (s.n.). Numai că, întîlnindu-l latina perenitate a lucrurilor, poetul aspiră la o geografie spiritualizată într-o muzicală stilată și climă: „O, soare, inspiră-ne vehicolul cu lîră / Să strălucască țărîni voia pe grădini”.

Dacă poetul are darul pre-viziunii, atunci este de înțeles „războiul” său cu machina infernală, ca simbol al tehnicismului deordant care, deși încă mai este stăpînit, într-o zi poate că nu va mai răspunde computerelor și atunci se va vedea mai bine că orice invenție ce ușurează viața aduce, odată cu binele omului, și atîtea rele necunoscute mai înainte. Ion Gheorghe interoghează conștiința lumii, privind consecințele procesului de neoprit pe care știința l-a inaugurat cu secole în urmă, deoarece paralel cu activitatea științelor — ca „ochi al minții” — cum le spune Eminescu — se desfășoară o activitate la jeh de „științifică”, dar de un pericol nesfîrșit pentru om și omenire. Poetul n-are nimic supotrivă mașinii, în care vede o copilă al sărăcii și o lucrare a omului, dar este impotrivă unor efecte ce se repercutază în sufletul și comportamentul uman, ca urmare a faptului că de la un moment dat înainte mașina devine idol din obiect ce era și omul imită scula creată de el și nu invers. De acolo: rufina, birocratismul, alienarea sau instrăinarea, multumirea de sine, absența solidarității, cinismul, disprețul, agresivitatea, elitarismul etc. toate manifestări umane care nu sint numai rodul epocii mașinismului, dar care s-au potențat în ultimul timp.

Kate adevărat că viziunile poetului îi derusează pe exegeți, nu prin simpatism și curiozitate ci, dimpotrivă. Și atunci un ecarce ia un aer doctoral, de o importanță nesfîrșită în fața creației poetice, insistînd negativ și minimalizator asupra numelui poetului. Dar cine citește cu atenție va observa că Ion Gheorghe este marele cîntăreț al unei lumi străvechi, ale cărei valori de aur se pierd și în același timp, atîni luni noi, grabite să recupereze ceva aprioric pierdut și să-și asume valori pe care n-a avut răgazul să le creeze. Paradoxal (nu?) este faptul că în fața aceluși arhaic (pe care critica n-a-i presare la inimă) a căror lume și valori se scufundă, tecmai ei, peste tot în poemele lui Ion Gheorghe, sint constructorii noii lumi tehnice.

Dacă vigoarea cuvîntului dă impresia că us un întreg cosmos suferă de suferința lăpăii țării noastre, trebuie spus că atunci cînd Ion Gheorghe renunță la inițiere, versurile sale sint de un realism crud, nu neapărat pami-fictor. Regretăm că nu avem la îndemînă suficient spațiu pentru a citi: Poetul național, De tineri, Tu tăcerea, Vertebra de pămînt, Arderea spoitelor, Cărămida, Niereu, Inferiera, Marșul departe, Inghetul, Camion cu braț de fier, Bătăia fecioarei, Pasărea focului, Extracție de clasă, Timp de camion, Zeița sudorii, La poarta cetății, Paricid, Leagănul Radar, Telega, Vehicolul cu lîră, Carier, Grădina nedeschisă, Vinzătorul de prunede, Mai tare decît toate, Țăranaul cu miel, Mașina de Nivelat, Elegie, Muncile de jos, Parabola grîului, Bătălia numelor, Logosul, Artă poetică și politică, poeme în care cititorul va găsi rare frumuseți. Elegiile politice sint meditații realiste în aria fenomenelor și contradicțiilor sociale de la noi; ele avertizează împotriva oricăror stagnări în procesul de largire al democrației socialiste, poetul considerîndu-se un comunist și dorînd să se piardă și amintirea acelei vremi cînd „nu se mai increde / Nimeni în Nimeni” și se instăpînesc de definitiv timpul în care „Omniul este scopul omului. Adică / Scopul omului este tot omul”.

Elegiile politice scrise de Ion Gheorghe vor fi, de acum înainte, o carte de referință în literatura noastră, pentru că ele poartă în litera lor o mare suferință învinsă, așa cum apele duc spre marea timpului imaginile tremurătoare ale fărîmăului în care au bătat luminind mai departe.

Gheorghe Pituț

Poeme de
Nichita Stănescu

Gramatica
de la Pontul Euxin

Răsăreau și apuneau cercevele și clanțele și cheile de cer ce lumină le nemeu singuraticii ce pier. Dar la mine-n creier e o stea care vrea să-mi rupă fruntea și sprinceana să se facă ea privirea mea și să-mi fie ea Ileana Cosinzeano Eu cu chingi de funii de la spinzurați mi-am legat fruntea mea lotă de-a dreptul peste omoplații să-mi las calul inimii încă o dată. Înă steaua mea din creiere se gerie la greiere și se cere foarte ninsă și surisă, iar nu plinsă. Mi-am pus și coroană peste temple doară doar oi potoli pe stea care în luminăția sa moartea mea vrea s-o incinte. Și m-am dezbrăcat de piele și de carne și de oase de-mi lăsoi numai acele armamente fiioase adică verbul și părăstorul de sine substantiv

Fotografie de Ion Cucu

Septembrie

spre Decembrie

Căzusem strîmb cu verbul peste orizont că l-am făcut să fie-n două ca buclie unui copil de inger pe mare-atunci cînd plouă.

Ce ploaie mai ploua pe mare și cit de mult tu n-ai să știi, eu imi doream, să ningă peste lucii ei doar cu ninsoare să ningă peste mare, imi doream.

Iar pruncul care-l țin în brațe să îl dezvăț de tine, mama lui ca pe-a corabie din oase s-o smulg din sinul țărîmului

Să mi-l trimiți peste Carabe cînd ninge peste marea Neagră și întinsă cînd timpul plînge-n limba greacă pe limba cea latină necupînsă

Cînd ninge peste marea Neagră spre Bosfor cînd ninge pe albastra de Mediterană și nici de frig nu pot să mor nu pot să mor Doamne, mă chinuiesc și nu pot să mor / Doamne, eu nu pot să mor / Mi-e viața veșnică și rană și nu pot să mor Și ninge și nu pot să mor Și-mi este foarte frig cînd foarte ninge și nu pot să mor /

Alexandru Cristea: „Fruet și plantă” Din expoziția deschisă la Galeria de artă ale municipiului

Doină

De dor de tine simt cum crapă inima munților în vulcani mîncare-acum în burți de vulturi și vulturi cîcăt de pasăre măciacă tu care-n șea m-ai dus pe mine, tu, care-n verigheți mi-ai fost nevastă și-n codrul rar desime / Tu, care am fost rupt cu tine urful măciacă-ti și-al mamii, cînd darăm-n lume slobozime, de cîntec și litanii / Și eu cu tine tot fîntul l-am fost întors cu munții-n sus, unde te-ai dus, unde te-ai dus / De-ți tine cîntecul tot mutul și cuiul osului lusu, care-mi găteai cu el mîncare și vorba mi-o găteai cu un suris. Unde te-ai dus, prighivitoare, în burți de vulture, unde te-ai dus /

Decembrie

spre Ianuarie

Dezbrăcasem arborii de umbră plozii îi făcusem pleoape, și un ochi ce îi adumbră i-l spăsesem ame, ape, de se întorna cu sine-mi

și cu paseri căzătoare, cicăciria în desime-i se răsire rotitoare de pleacua la migratoare peste cîmpuri și oceane de stăteu doar stătătoare sub zăpăteu noime. Larbă albă de la nouri care vii de iarua, tu, de stîrșești tîcînd ecouri, dauirile le faci nu, haide, luminează-mă haide, argintează-mă, și însingurează-mă, de mine mă reczi-mă, treazi-mă, treazi-mă.

La revedere

Iar s-a smuls daimonul meu din mine lăsuindu-mă zburit ca un arici iar la lupii mei cei veri într-o verime m-am dus să-i biciuiesc cu-n bici dar n-am putut le era foame și-atunci mioara de-nceput verilor mei le-am dat-o de mîncare.

Doamne.

și-apoi cu mina pe un bici i-am biciuit spre stîrul piscului de piatră că pînă cînd și așlăzi chiar aici de dor de mine lupii mei mă latră și eu le strig că vin la ei cu o mioară-n brațe dar ține același rețevii la soldul meu de oase.

o, lupi frumoși, o, lupi flămîndi o, lupi de ger eu niciodată vouă iertare n-o să vă cer Cel mult voi fi chiar eu mioara de care foame vă preeste cum bintuia odinioară dînd cep la o poveste.

Altă poezie

Iși încurcase între coastele mele aripa un vulture care credea că el cîntă. Mi-a dat singele pe gură iar ochiul mi-era o băltoacă.

— Nu, am strigat la el, trandafirul miroase nu în acest melos

— Nu, am strigat la el, harfă e numai și numai orizontul, nu pieptul meu de os și nici coasta mea și nici singele meu cel care numai și numai și numai

și numai pătăoză curgînd înroșește curgînd și nu cîntă curgînd. Da.

Singele nu cîntă.

Cartagena

Profilurile împărăților romani s-au rețezat pe roțile de bronz ale sesterțiilor ce nu au cumpărat germanii blonzi. și nu m-au cumpărat pe mine, deși mi-e sufletul barbar. În far vorbesc vulgata, însă în templu doar latina textelor. Și m-am întors și-am zis deci în latină, orînd din nou Cartagena, — și plîcîșit, — că ritmul tabelor nu mă declină. „Et tararam et taradixit”.

Ipostaza

Eu calc pe vietăți care alegară din spaima lor nemaiputînd doară să meargă pe sufletul ai cîmpului de dimbul dimbului eu merg lejer și elegant din faptul că am fost mîscut inalt cum muntii toți ai cerului cum frîgul stors al gerului și imi închin chipul spre stînga unde mi-e inima, bolinda de boala timpului ce trece imparfumat și foarte rece imparfumat și foarte rece, eram și print ăram și rege și legea ce o dam era o lege și legea ce o dam era o lege of, de-ai putea pricepe /

Ion Gheorghe în mijlocul constructorilor hidrocentralilor de pe Lutu

«Poetul național»

Ion Gheorghe e singurul supraviețuitor glorios al generației Labis, poezia sa cu și aceea a copilului de geniu moldăv, este o poezie comunistă, emanată a unei optime politice fără echivoc, viziunea estetică, adesea în dezaord cu o anumită viziune simplist-reductivă, particularizîndu-i demersul prin vehemența postulare a diferenței. Decis să slujească, poetul se simte „Răspunzător de soarta patriei” / În aceeași măsură cu generalii / Si dirigitorii”, nu doar un simplu tehnic, meșteșugar pus să facă frumos obiecte utile și podoaube. Cele nouăsprezece cărți publicate, îl impun alături de Gellu Naum, Nicolae Labis, Nichita Stănescu, Mihai Ursachi, Ioan Alexandru, Ileana Mălăncioiu, ca unul dintre cei mai importanți poeți români de azi, cu operă (pentru că avem și poeți români de azi foarte importanți dar fără operă) scriind în perfectă legitimitate în poemul liminar al „Elegiilor politice”. „Poetul național” / Proteez bătut cu piatră / De poporul său — / Bea și el vinul cetății / Cînd politicienilor le merge bine; / Se umflă de fiere pe cruce / Cînd se încurcă firele diplomatice... [..]. Poetul este ochiul însuși, ancestral, / Cejosul, răcitul, animalic / Ochi din ceață al naftului. / Ce vede el nu-i o părere, / El prevede — adică zărește / Cu mii de ani mai înainte / Și plînge viitorul, / Dinapre trecut / Poetul național — ochiul / Atavic al poporului”. (Poetul național).

Identificîndu-se cu dramatica istorie a națiunii sale din ultimele decenii, cu aventura și sporiul ei de conștiință, Ion Gheorghe ne oferă prin opera sa poetică, nescutită de eșecuri ori de imersiuni experimentale a căror urmare nu o putem prevedea, un exemplu de angajament patetic (propriu generației Labis), exponențial, permanentele destinate”. „Eu primii cu multa bucurie venirea / La puterea a bărbăților tineri, / Si-acum văd cu tristețe cum încărungesc / Și ei, după obiceiul pămintului — / Căci de tineri albeai voievozi, / Si tot de tineri încărungesc barba-i / Politici ai acestei țări.” (De tineri).

Poezia sa de pînă la „Elegii politice”, concepută, în mai multe registre, ca afitudine în fața timpului prezent („Pline și sare”, „Căile pămintului”, „Cariatida”, „Nopti cu lună pe Oceanul Atlantic”, „Vine iarba”) ori ca o încercare ermetică sau simbolică de întemeiere mitico-poetică a etnosului („Zosopbia”, „Cavalarii treg”, „Mai mult ca plînsul”, „Megaltice”, „Cultul zburătorului”, „Nolmele”, „Dacia Feniks”, „Censurile”), poate fi, desigur sumar, judecată drept un discurs al absenței revelației, a „Inexistenței”, a acelei secrete „țîșniri” iraționale, fatale: „dobiindutul”, realul referențial, ori livrescul suscită „tematic” poezia / principiul germinativ e în fapt alegația în baza căreia Ion Gheorghe tranșează în separarea lumilor: cea „naturală”, a „organicul” și cealaltă a „civiliz-

zatiei” caduce: versul scrișnit în care e recunoscut efortul constructiv, dă seamă de „mătură didactică” a poeziei sale al cărei farmec comentariul modern erudit insinuat în masa aluvionară a poemului; greoaie și inegală poezia se realizează în viziunea monumentală dintr-un material pieritor ca al templelor khmere. „Impersonalismul” stilului duce la o rară poezie de accent oracular, așa cum tonul ireductibil al acestei poezii este dat de conștiința meșanismului. Tentativa sa de a descoperi un „pămînt pierdut”, nu poate avea decît o finalitate estetică, și numai în acest chip poate fi validată. Luția unei resuscitări pe care ar produce-o poezia sa e constatațională, ca orice iluzie, bovarismului congenital al oricărui scriitor. Pasivitatea pentru „cauzele pierdute” face această poezie impresionantă și din autorul ei un mare poet, dincolo de repugnanța particulară pe care meșanicii acestei tehnici cumulative o poartă stîrli, dincolo de „democratismul generos” cu care și anexează tematic teritorii poetice alogene... Căutare spirituală nelipsită de orientala voluptate a spunerii în sine, așa cum dintotdeauna a fost marca poeziei în spațiul european de la Homer și Iliciți greci pînă la Elytis. Dara Sekulici ori Gellu Naum, poezia din „Elegii politice” ni se infățișează ca o summa summarum, capodopera de maturitate a lui Ion Gheorghe care-i riscumpără toate injustițiile suportate în claritatea triumfătoare a enunțului de azi:

Pînzilor de trei culori, le stă mai bine Legate la piept, sau la braț Cu gemnitate de obîrșie — Decît să lege gura poetilor, Căci nu tăcerea apără popoarele De mașinile sălbatice.

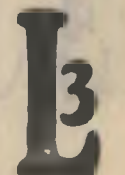
(Nu tăcerea)

Tonul grav, recules, litanic al poemelor din „Elegii politice”, vehemența egală și rezolută, limba de bază care luminează și cel mai atroce fragment de istorie trăită, ne incredîntează că ne aflăm în posesia unei cărți unice, calitative deosea disparate ale poetului Ion Gheorghe alîndu-se într-o sinteză vizionară și stilistică. Un poem ca „Bătăia fecioarei” care are forța și frumusețea unor versete publice, curențurătoare prin naturalismul detaliilor stîrînd oroarea și groaza e făcut suportabil prin continua distanțare mitică, suplicierea virginălității ca o mactare diabolică, o liturghie noagră, arătînd lui-ni se mai mult ca o dramă cu funcție cathartică:

Și dacă va muri Fecioara, cui veți mai zice Perice de pîntecele care te-a purtat, Și slavă sinului ce l-ai supli, Liberaturile!

Radiografie a proliferărilor agresive, desigur, această carte plină de revoltă nu poate fi judecată deocamdată la adevărata ei valoare.

Cezar Ivănescu

corneliu șerban

Cum se cade

Cind nu te-astepti. Sau după o dispreț impotriva. Intr-o prelungită zbatere agonică. Ori sub fulgerarea unui trăsnet. Îndărătul vinovatei uitări. Sub vechia unei lacrimi abia ascunse.

...Vorbind despre cei cu ființă depreț în demnități. Ceiaștia? Nici nu merită să ne întrebăm dacă au fost.

Simplu

În partea aceasta a străzii aflându-mă, priveșc suavul de dincolo : ce liniștită curgere, ce de firească absența mea din rindul trecătorilor de vizavi !

Deci cam așa merg lucrurile. Simplu. Doar că acum încă mai pot trece în spațiul trăind fără de mine.

Despre ce vorbește revoluționarul

A îndurat aici frigul foamea bătaia apăsarea zidurilor povara cătușelor zimbutul clinic al zbirilor.

Reintorcându-se astăzi ca aproape oricare vizitator, pășeste tăcut pe cele coridoare ale trecutului. Apoi, pentru cei care ar vrea să îi se spună cum a fost atunci, povestește câteva întâmplări vesele.

Un anume poem

Demult tot port în mine un anume poem.

Dar, cind să-l scriez, mi se umolesc ochii sufletului și-l amin pentru altă dată.

...Descifrăți-l, întreg, în paginile proprii voastre ființe.

Dactilogramă

Cu sufletul fără prihană am fost cindva, precum putini, și degelul l-am pus pe rană, să ardă-n roșu scris de spini.

Apoi cuvintele pomiră clarivăntu sa mi-o scorbă, ecou de monotonă lăilă mitraliind în goană corbă.

Dacă mi-a fost durată vie, sur zări în vuet de furtună, doar umbra ar putea să spună, doar vintul ar putea să știe...

femeia îi lăsase pe marginea patului cămașa curată să se schimbe și ea se duse să-și spele picioarele. Se așezase pe una din treptele intrării și le freca cu o piatră specială cumpărată de cind fusese ultima oară la București, piatră de baie... cum o numea liganța linară, doar cu două bucăți în mână și sîrindindu-se ca un șarpe prin mulțimea de pe Lipscani. Auzise și ea glasul mîeros al liganței, care parcă i se adresa chiar ei, și asta o făcuse să se oprească deodată, să amuțisea câteva secunde. Ca și cum ar fi așezat cineva o greoaie pe capul ei, vrăjită parcă de cuvintele liganței: „Hai să-ți dau piatră de baie, conțită!”... „Eugli, fă de-aci că n-am ce face cu ea, dă-o cucoanelor astea de la oraș!” își revenise însă Anica și dăduse să plece mai departe, dar glasul liganței se făcuse mai umil, și mai insistent ca niciodată. O prinsese de mîini și atunci i se părucă că lumea din jur se uită la ea, la Anica, și-o vede cum se tocmeste pentru citiva lei cu o nenorocită care câștigă și ea un ban ca să aibă din ce trăi... „Cit oeri pe ea? Ce se hotărăse în cele din urmă. (Fie ce-o fi, o să-și revină și ea la Vasilie pentru doi-trei lei cit avea să-i dea liganței, și în clipa aceea — își aminti Anica — se simțise chiar fericită că putea să-și facă un bine amărîțel, și că nici lumea n-ar fi mai avut motiv să se oprească și să se uite).

Fianca o fixase iar cu ochii ei mîeroși, dulci și alunecoși și-i zisese repede, priplit chiar: „Cinci lei conțită!” și se vedea clar din felul în care vorbea că nu era de loc mult, că-i făcea, cumva, haturul ei. Anică, i-o dădea mai lefîn, o ruga aproape să accepte o piatră de baie așa de lefînă, care era mai mult pe degeaba, să-i accepte generozitatea ei de femeie amărîță, avea și ea copii și se gîndea la ei și... Anica ar fi vrut să-i spună că era totuși prea mult, dar nu ca să se tocmesească, ci doar așa să vadă ce zice, și chiar îi zisese: „Nu e fă, prea mult?!”... „A, nu, să-ți sară ochii din cap cui o fi scump... (și apoi aproape de urechea ei), „astea le dau cu opt lei să știi și dumneata!” și vocea ei fusese acum spălîț, unduioasă, încolăcită, și mai dulce ca niciodată.

Pînă la urmă o lustră, lustră piatră și n-o folosise decît o singură dată... O folosise acum a doua oară pe-ndește, și cum ar fi vrut să vadă în finb cit de adevărate erau spusele liganței, că-ți face picioarele mai albe ca marmura... Că ce-ți închipui, se gîndise mai departe Anica... „asta e lui Tîpîrig o fudulă și te țale cu privirea, se uită la tine din cap pînă-n picioare... Numai așa dacă n-or scorni cine ști-e motiv, dăduse Anica din cap, urmărind deodată, îngrijorată și cu chipul pomorît, alt gînd, c-apoi să ridice capul ca și cum ar fi vrut să-i vadă pe Anton al ei acolo în curte în fata ochilor, pentru a se convinge că nu putea fi nici un motiv care să-i facă pe așa să refuze să le dea fata... Că ar putea începe, c-o fi laie, c-o fi bălaie, că băiatul nu terminase decît profesionala... e adevărat că nu era muncitor, ci sofer, dar nici asta nu era de ajuns, că fata lor făcuse licență și are carte și... „Ei, rahat, să mă țere Dumnezeu!, cîtea ei!... Și dacă are carte, ce?!...” Parcă Anton nu făcuse trei ani după ce terminase generală, ce mi-e trei ce mi-e patru?!”... „Și-i sofer! Că decît în fabrică, mai bine sofer...” „N-ai

tor... Zice că a dat douăzeci și cinci de mil L. De unde a avut Nicolaeșcu banii ăia?... Anica trecuse cu spălatul la celălalt picior și pielea i se înroșise, căpătase culoarea rucului, iar călcîiul o durea de atîta frecat, dar era multumită că piciorul arăta altfel, mai subțire pară aproape de nerecunoscut.

— Unde-i fă, cămașa aia, fir-ar a dracului să fie?... strigă în clipa aceea, din casa, Vasilie. Anica tresări deodată tulburată în gîndurile ei și răspunse revoltată ca niciodată. — Patu ăla, al orbul gîmlilor de n-o mai vezi! Și apoi, pentru sine, mai încet... Trebuia să-l-o pînă în brațe ca la copil, să-l-o leg de gît... da și atunci ar fi strigat și m-ar fi întrebant: „Unde-i fă, cămașa, lus-o-ar... s-o la!”... — O! fi avînd tu mîncărele pe limbă! se auzi iar vocea bărbatului... „da, cămașa nu-i aici.” — Uita-te bine, se întoarse Anica, că doar n-o fi luat-o laeacul. Mormălelele dinăuntru se înteeau însă, după o scurtă tăcere în care nu se auzise decît pașii mari ai bărbatului, și atunci femeia mîrșose zică lui Anton: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare, nehotărîtă parcă, apoi lăsase piatră poroasă jos și se îndreptase spre intrare. Deschisese ușa și dînr-o singură privire înteelesse totul și atunci se băhuse cu mîinile peste coapse, cu o dispoziție mută și cuminte în felul ei, disprețuitor pe care-l trăise mai încă-și viață, incî nu mai însemna aproape nimic pentru ea.

— Uite că stai pe ea! reproșase ca acum, moale, trist. Și-nrebi unde e și tu superi, făcuse femeia mai departe vîndînd că bărbatul nici măcar nu se clintește de pe pat, stînd cu fundul lui mare pe piciorul și piatră aceea pe un scăunel mic, unde le pusea ca să se poată încălța, fiindcă-i venea greu din pricina burții. Se multumise să pipăie doar cu mîna mototolind și mai rău cămașa, spre supărarea ei și mai mare. — Uite, fă, Anica, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelăcomptare minime nu ești. Scoală-te orîule, odată!... Ce-o să te faci cînd o muru cu, c-o să te găsească noră-ta, a lui Nicolaeșcu, încurcat între ate, o să te spînzuri cu ața cu care-o să-ți coși nasturele, și ea o să se uite la tine și-o să zică: „Așa, aproape strigînd, nelă

Valéry Larbaud

IN ROMĂNEȘTE DE ION IUGA

Privesc portretul peptului desenat de Jacques Fouquet; ochii ard undeva departe, par să desprind din chipul palid de o lăuntrică lumină. Obraji ai trăsăturilor strămoșilor săi hughenoti, așezate pe ambele părți ale feței, în jurul gurii, în jurul ochilor și al nasului, de un cosmopolitism rafinat, Valéry Larbaud (1881-1957) străbate Europa, oraș de oraș, lăsând în urma sa imagini, peisaje de mare sensibilitate, recuperate cu subtilă melancolie în poezie. Două cărți îi definesc spiritul: „Zadarnica muncă de-a vedea multe țări” („Le Vain Travail de voir divers pays”) și „Acest viciu nepedepsit, lectura” („Ce vice impunit, la lecture”).

Poetul a colaborat la FLÛME, PHALANGE și NOUVELLE REVUE FRANÇAISE, cu esurii despre literatura spaniolă și engleză; traduce pe Samuel Butler și Ramón Gómez de la Serna, iar în 1929 împreună cu August Morel și Stuart Gilbert Ulysse de James Joyce.

Poet, romancier, eselist de înaltă înaltă și în același timp un împătimit globe-trotter, (dar citit de crud a fost pedepsit cu o paralizie, fiindu-i la pat 22 de ani, în urma unei congestii cerebrale) prin opera sa: „Jurnalul lui A. O. Barnabooth”, „Îndrăgostii”, „Fetița îndrăgostită” („Amants, heureux amants”), „Galben, albastru, alb” („Jaune, bleu, blanc”), „Intru invocă Sfântului Jerome” („Sous l'invocation de Saint Jerome”), „Feimina Marquez”, „Culoarele Romei” („Aux couleurs de Rome”) și „Domeniul francez” („Domaine français”), rămâne o emblemă în literatura Franței și a Europei.

I. I.

Noapte în port

Aburită fața Portugaliei
(Oh, să trăiești în acest duh de portocali,
în friguroasă ceață)
Pe divanul cabinei negre în genunchi
- stăpin al atitor ramuri electrice -
Pîndesc orașul
Prin lumina rotundă a un cuțit în noaptea.

Îi aud intr-adevăr; chiar e, adevăratul!
Ochii de lup la cafelele, cazinourile pe alea
Albă-n mirajul globurilor de lumină
Prin perdele mohoșite de palmieri cum renasc.
Iată hoteluri imense, luminate fațade,
Restaurante aprinzind tratourile,
Sub arcade, sub grilaje de aur
Grădinițe Reședitei.

Încă mai cunosc toate colțoarele acestui oraș
african,
Iată Poșta, gara de sud, mai știu și
Drumul pe care l-aș alege ca să ajung

La debarcader,
La cutare sau cutare magazin, testurii ori hotel.
Pe toate le simt la capătul șerpuitii albastre
de liniștită apă

În care tremură oglinzile focului de pe iah.
Citeva luni însoțite din viața mea le aud acolo
(Aș cum amintirea mi le aduce la Londra)
Le simt acolo iarăși, adevărate, în fața mea
Ca o cutie mare de jucării pe patul unui copil

Voi revedea și oameni cunoscuți
Fără să-i iubesc, ei pentru mine sunt mai puțin
Decât palmieri și fîntînițe orășene, aparțin
Acesti oameni fără călătorii, statornici
fără să se plictisească, statornici lingă
excrementul lor,

Voi revădea fațetele lor, uitată un timp, pe ei
Ducându-i mai departe viața îngustă, ideile,
afacerile

Ca și cum n-ar fi trăit de la plecarea mea...
Nu, nu voi merge pe țărni și mine
La ivirea zorilor „La Jawa” va ridica ancora;
Așteptînd voi petrece noaptea aceasta cu trecutul
meu

Alexandru Cristea: „Pelerinaj la muntele copilăriei”

Lingă trecutul meu văzut prin ochiul hubloului
Ca în dioramele iarmarocelor.

Nevermore

Nevermore!... și apoi, Zut!
Sint influențe astrale în preajma mea.
Stau nemiscat sub pinza de lumină electrică
Plin de ea într-o cameră de hotel...
Și-aș vrea să rățăcesc în galben răsărit,
într-un parc
Larg de ceață, împovărat de alb lilac.
Mi-e teamă de negrele cosmare
Și parcă mi-e frig, oit de luminos este aici.
De lucruri necunoscute mi-e dor poartez?

Ah! Dați-mi vîntul scrii pe cîmpul
Mirosul finului proaspăt coșit ca în Bairère
O seară, după ploaie, pe lacul Starnberg,
Sau mai bine sentimentele ce le aveam acum
cu un an

De pe pasarele iahtului meu privind
Golful verde-roz Gravoasă desfășurîndu-se.

Dimineața de noiembrie lingă Abingdon

Dealuri în ceață sub un cer de cenușă albastră
Cit sint de înalte, cit de frumoase sint!
O, zi albă, pătrunsă de negură, de soare!
Să mergi în aerul rece, prin aceste grădini,
De-a lungul Tamisei amintindu-mi versul
lui Samain,
Să mergi pe pămîntul mereu necunoscut, în toate
schimbatoarele
Și asemenea tărîmului de zine, această dimineață
de toamnă...
Cu notările oscure, misterioase priveliști semănînd
Cu blocurile urioșe, cu aleile de ceață
ale orașului,

Aveți aerul măreț din orizonturi urbane.

Vechea gară din Cahors

Călătoare! O, cosmopolită!
Fensiunea acum, liniștită, retrasă din afaceri,
Bătrîni și noți în miscolul dimineții
Cu machiaza la înaltă
Întîzni în soarele dealurilor peronele tale pustii
(Acest peron care atîdnă mîtura
Rochia de aer învolburat al marilor exprese)
Peronul tău tăcut la marginea cîmpiei
Cu ușile săliilor de așteptare totdauna închise
Și-n care căldura verii creștea răbdătoare
O, gară care-ai trăit atîtea despărțiri,
Atîtea plecări, atîtea reîntoarceri,
Gară, o, dublă poartă deschisă spre nesfîrșirea
cuceritoare

A pămîntului, unde, undeva trebuia
să se găsească bucuria lui Dumnezeu
Ca un lucru neașteptat, ululitor!
Acum te odihnești și guști anotimpurile
Cere revin solare, și pietrele tale
Cunosc fulgerul rece al zăpezilor și alintarea
Degetelor de vînt în iarba unde șinele sunt roșii
Și aspre de îngusd
E singurul tău vizitator.
Zguduirea trenurilor nu te mai mîngîie;
Trec departe de tine fără să oprească
pe peluza ta

Păcii tale bucolice te uită, o, gară, în sfîrșit
Liniștită
În inima rece a Franței.

Oceanul Indian

Oh, tropicală noapte de vară!
Atoli de scînteie țîșnind din albastru abisuri!
Crucero scîlpitor!
O, răstîgnit pe punctea unei imense nave
În drum spre Insulindă,
Despuiat de veșminte, căscînd la înfinitul
peste mine deschis

(Înima mea de copil răpăsit, o drag bolnav,
Înima mea ar fi mulțumită de mina ta
să se lipească

În această umbră a nopții
Orbitoare în care să zbor aș vrea să zboj

Pe corăbiile de-odinioară sărbătorește pavazate
bolta cerească.
Rîvesc o dimineață de primăvară cenușie,
într-o cameră de hotel,
Fereastră deschisă în colț spre strada
„de Noailles”, cu aer răcoros,
Și să văd acolo (e ora cîinci, fără tramvaie încă)
Liniștit Port Vechi și vapoarele ce duc
la „Chateau d'Iff”

ATUNCI, TOT ÎNTR-UN AUGUST... (XXV)

SPECTACOLUL LUMII văzut de Ioan Grigorescu

Cei ce rămîneau...

Bombardierul lui Pete Hughes a căzut, capotînd, în albia Prahovei. Din intragul echipaj n-au mai scăpat cu viață decît doi tineri sergenți: Thomas A. Hoff, de 20 de ani, din Milwaukee, statul Illinois, și Edmond Howard Smith, de 24 de ani, din Big Springs, Texas.

În Dosarul 306 din Fondul de documentare 948 al Ministerului Apărării Naționale descopăr fotografia unei scrisori trimisă de Doamna G.A. McFarland, din 40 Cordova Dallas 10, Texas U.S.A. sergentului Edmond H. Smith: „...deoarece îți-a fost dat să călăuzi prizonierii de război, sint bucuroasă că ești în România, căci am auzit că ești sint bunul cu prizonierii. Sperăm că ești adevărat. Pentru mine România întotdeauna a fost o țară frumoasă și plină de romantism. Bineînțeles că războiul a schimbat-o, dar sper că totuși o să mai poți vedea unele din aspectele ei ferice și frumoasele ei!”

Tot în același dosar găsim scrisoarea lui James E. Mann către Doamna Russell H. Mann din Street Ripley 14, Loomis N.Y.: „Sint într-un spital românesc; ei au aici cel mai bun echipament medical european și lumea ne tratează înțelegător ca și cum am fi de-al lor. Poti fi sigură că nimeni nu-mi succese mîna ca să spun asta. Mîncăm aceeași mîncare pe care o mîncă soldații și civilii. Trebuie să ști că sintem prizonierii românilor, nu ai germanilor. Acesta este un mare avantaj în favoarea mea. În orice caz, sîntînți care ne-au prins după ce am sîrit din avion ne-au tratat reștește. Aceasta este intr-adevăr o țară a plîinii și căpătîm cit vrem. Și lăpe avem din cînd în cînd. Nu-i așa că este ceva?”

N-a fost ea chiar pe gustul americanilor, „mîncămreștea” dar gustul cu care era împărțită pornea din inimă.

„Scorpionii cerului” își făcuseră datoria. Din 29 de bombardiere care au ajuns deasupra „Obiectivului roșu”, n-au fost pierdute decît șase aparate. Totuși, Philip Ardery își continuă amintirile: „Cetel era plin de avioane „muri-bunde”, puternic avariate de artileria de sol, și care puteau fi doborîte fără prea mare pierdere de război. Am scăpat, pur și simplu, pentru că erau multe tinte mai ușor de doborît. Avionul nostru a aterizat la Benghazi cînd se întunecase complet. Trecuseră treizecete ore și jumătate de la decolare... Să presupunem că am analizat toate datele și am descoperit că, logic, nu exista nici un motiv ca eu să mă întorc, și că nu mi-aș fi putut face datoria față de mine și față de puterea care m-a ajutat, dacă aș fi permis ca soțul acestei experiente să mă transforme într-un... mort viu!”

Primul act al bătăliei pentru Ploiești se încheia la Cîmpina. Urma actul al doilea - rătăcirile în drumul de întoarcere... Depocamată, mă obedea o întrebare: Cum trebuie să se fi simțit cel căzuți la sol, și scîpați teferi sau doar răniți, privind spre cer și văzînd avioanele camarazilor lor de arme pornind înapoi, spre bază? Ce se petrece în inima puului de cocor cînd cade cu aripa frîntă, și stolul își continuă zborul, lăsîndu-i în auz strigătele tot mai îndepărtate?

Oare cine a spus că timpul este dușmanul memoriei? Că el șterge totul, netezînd locul cu palmele uitării pentru ca în țărîna răscolită de alte evenimente să se suprapună noi amintiri, ce la rîndul lor vor fi uitate? Au trecut atîția ani de la acea „Dumnică neagră”, trăită de orașul meu natal, Ploiești, la 1 august 1943, și oamenii tin încă mînte, relevîndu-mi uneori detaliu pe care le considerăm uitate...

Dacă pe care le considerăm uitate... Detaliu, o pîrtică dințoasă a acestui serial, întîlnîndu-mă la vizionarea unui film, m'a spus: „Aveam pe atunci 12 ani, dar îmi amintesc absolut totul. Mă aflam la Urlați, peste deal de Cîmpina, și am văzut avioanele acelea, ondu-lîndu-și parca zborul prin văl și peste culmi, ca și cînd ar fi venit să cîșesească țîmul. Trei avioane americane fuseseră prinși și duși la „Îlanul

REPERE

Vechi artizani de vertijuri

REGELE USURILOR

Regele visurilor este o antologie de proză științifico-fantastică, aparținînd spre sfîrșitul anului trecut la Editura Albatros. Ea însumează povestiri americane din secolul al XIX-lea. Selecția, traducerea și postfața sint semnate de către Maria-Ana Tupan. Autorii antologiei sint Ambrose Bierce, Fitz-James O'Brien, Edgar Allan Poe, Thomas Wentworth Higginson, Mark Twain, J. D. Whelpley, Nathaniel Hawthorne, Jack London, Edward Bellamy.

tehnice nu mai au nici o importanță, interesul lecturii fiind pur literar. O reușită imagine poetică salvează banalul text al lui Fitz-James O'Brien, Lentila de diamant; privind printr-un microscop foarte puternic, personajul vede o umanitate trăitoare într-o picătură de apă. În schimb, Umbra și strălucirarea, de Jack London, atrage prin modul riguros în care sint amplificate două sofisme cu privire la posibilitatea obținerii invizibilității. Pe de altă parte, însă, Atomii lui Chladni, de J.D. Whelpley este o simplă povestire senzatională, nici ingenioasă și nici poetică. Ușcat jurnalistic, în ciuda tuturor eforturilor autorului spre speculația elocventă, sint cele două texte ale lui Edward Bellamy. Încluderea lor în antologie se datorează probabil dorinței de a ilustra cele mai cunoscute direcții ale genului.

După cum se vede, cîțiva dintre cei care s-au apropiat de un gen literar, a cărui carieră urma să fie spectaculoasă, sint scriitori cunoscuți. În schimb, despre ceilalți doar specialistii în literatură americană ar putea să dea amănunte. În timpînm astfel, încă de la examinarea cuprînsului, o dovadă a faptului că, relativ independent de semnificația lor artistică, povestirile S.F. sint în mod esențial textele antologabile, ocupă, adică, un spațiu literar suficient de clar delimitat pentru ca alăturarea lor în paginile unui cărți să nu pară hazardată sau chiar defăimătoare. La fel de prezadestinată spre a figura în antologii nu mai este decît literatura ocazională, textele ce sprînjină sau negă teze clare.

Versiunile românești ale Mariei-Ana Tupan sint corecte, iar postfața rece cu onestitate în revistă citeva importante idei ale exegezelor S.F., adăugîndu-le o serie de considerații pîtrunzătoare.

Paul Antim

Alexandru Cristea: „Absență”

REVISTA STRĂINĂ

● UN TEZAUUR cuprînzînd peste 700 de piese de artă populară românească este expus în S.U.A. la Galeria universitară Ana Arbor. Sint prezentate obiecte semnificative pentru aria noastră populară din principalele zone etnografice ale țării. Expoziția, organizată de Consiliul cultural și educațional american în cadrul schimbului cultural cu S.U.A., a fost unul dintre principalele puncte de atracție ale Festivalului internațional „Curento de cultură” care a început pe 26 octombrie.

● ÎNCETAT DIN VIAȚA, la Paris, cunoscutul cineast francez René Clair. Născut la Paris în 1899 (numele său adevărat a fost René Chomette), René Clair devine cunoscut în cadrul schimbului cultural cu S.U.A., a fost unul dintre principalele puncte de atracție ale Festivalului internațional „Curento de cultură” care a început pe 26 octombrie.

SPORT

Badijonări cu gaz lampant

Una martie s-a întîrîtat. Vîntul, în loc să s-apuce să spargă muguriile de pe nulele de liliac, ne scutură cercevele cu pumnul. Și simple cu simîntî rea toate pogoanele pe care se joacă fotbal (minus pogonul din Moreni, care s-a vîndut orașului Tirgovîște), Botul bocanului, căuind culcușul apei, să se spele de singele recoltat de pe picioarele adversarului, dă peste șnefnoie de gheață. E primăvară, dar numai pe partea asteniei. Și a pumnalului scobînd la rădăcina urzicilor. În tribune, fierbe limbă de viperă tot oceanul lunii februarie. Pe o vreme atît de vîntă-n ouații, cel mai bine e să fii jucător în posesia mingii, incolțînd de trei adversari. Ca Dinu în partida cu Corvinul, sau ca Balci în cea cu Jiul. V-am auzit aici, cu gîndul să cercetăm cele două ulițe pe care s-a încins scandalul în ultima săptămîna. Întîi, despre meciul de la Hunedoara. Golul marcat de Nița și anulat la semnalizarea tuserului Raab a fost înscris din ofsaid. Declar asta după ce, împreună cu crainicul sportiv Sorin Sarmari, am revăzut, la televiziune, de 10 (zece) ori faza incriminată. Prin urmare, răboiul purtat împotriva

clopot depășește 120 de decibeli și poate fi auzit la o distanță de aproape 80 de km.

● O EXPOZIȚIE arheologică și istorică deschisă la Muzeul de Luxemburg regreșează opere de artă păstrate în Germania, Anglia, Elveția și Statele Unite. Intitulată „Galia de la Constantia”, expoziția prezintă o perioadă decisivă și puțin cunoscută a istoriei Franței: epoca de trecere de la Antichitate la Evul Mediu. Manifestarea a fost organizată în colaborare cu muzeul Romano-German din Benzenia.

● ÎN THE NEW OXFORD ILLUSTRATED DICTIONARY, apărut de curînd în editura engleză „Phoenix Book Society” este prezentat în 2 volume de cea. 800 de pagini, fiecare ilustrat cu mii de fotografii în culori și alb-negru, avînd un mare aspect enciclopedic. Evoluția limbii este studiată cu grijă, rînd să se neglijeze analiza succintă a operelor literare.

Ion Panaitescu („La cercetașul român” zis „La trei izmene”, bîntănele, maruntisuri, fructe și zarzavaturi). Creștam că am un vedetă. Pînă atînci stiam că trebuie să mă uit după avioane înlîndu-mi capul, dar acum le vedeam venind ca niște alai de foc într-o cursă cu obstacole... Și erau niște avioane cum nu mai văzusem încă, unele roz, altele verzi, ca arama soarelui, altele argintii - ceva ca într-un vis colorat, de nebun, numai că erau noi - noi pînă în sălta de bombe iar din cer ploua cu schițe...

Lucafaurul
Revistă editată de
UNIUNEA SCRITORILOR
din REPUBLICA SOCIALISTĂ
ROMÂNIA

Redactor șef:
Nicolae Dan Frunzelat,
Mihail Ungheanu (redactor șef
adjunct), Teodor Balș (secretar
responsabil de redacție)

REDACȚIA: București, Piața Șteinei Nr. 1, tel. 17 32 09
ADMINISTRAȚIA: Calea Victoriei Nr. 115, tel. 50 74 06
ABONAMENTELE:
3 luni - 13 lei; 6 luni - 26 lei; 1 an - 52 lei
Tiparul executat la:
COMBINATUL POLIGRAFIC „CASA ȘTEINEI”